

Hodnota dítěte se neodvíjí od jedné zkoušky, říká děkan PedF UK Antonín Jančařík

15.5.2025 - Antonín Jančařík | Pedagogická fakulta UK

Období přijímacích zkoušek je každoročně náročné pro žáky i jejich okolí. Výsledky přinesou některým uchazečům radost, jiným zklamání. Je však důležité připomínat, že hodnota dítěte se neodvíjí od jedné zkoušky, od aktuálního výkonu ve standardizovaném testu.

Jednotné přijímací zkoušky (JPZ) odvádějí pozornost od smysluplného a průběžného vzdělávání a soustředí ji na jednorázový výkon. To je v rozporu s dlouhodobými cíli i skutečnými potřebami vzdělávacího procesu.

JPZ ovlivňují vzdělávání i tím, že obsah zkoušení fakticky určuje obsah vyučování. Tento jev je do určité míry důsledkem nejednoznačně formulovaných očekávaných výstupů v rámcových vzdělávacích programech (RVP). Nové přihlášení RVP ke Globálnímu rámci způsobilosti pro matematiku umožňuje přesněji vymezit úroveň úloh vhodných k testování, a tím přispět k větší transparentnosti přijímacího řízení a propojení s výstupy vzdělávání dle RVP.

Volba školy je jedním z nejtěžších rozhodnutí, která žáci a jejich rodiny v průběhu vzdělávání činí. Přesto na ni český školský systém není dostatečně připraven. Dlouhodobě chybí systematická a dostupná podpora při volbě další vzdělávací nebo profesní dráhy – funkční kariérové poradenství je spíše výjimkou než pravidlem.

Tato slabina se projevuje i v samotné technické stránce přijímacího řízení. Algoritmy systému DIPSY fungují tím lépe, čím více škol uchazeči uvedou a čím lépe tyto volby odpovídají jejich skutečným preferencím. Rozšíření počtu možných přihlášek by přispělo k větší férovosti celého systému a pomohlo žákům proměnit dobře promyšlenou volbu ve skutečnou studijní příležitost.

<https://pedf.cuni.cz/PEDF-54.html?locale=cz&news=25928>